

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 505/2023-5

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíťa a Libora Duľa (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. k. VP/82/23/K z 22. júna 2023 takto

r o z h o d o l :

Návrh **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh navrhovateľa a skutkový stav veci

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným ústavnému súdu 19. septembra 2023 domáha preskúmania rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) č. k. VP 82/23/K z 22. júna 2023 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) v rozsahu uloženej pokuty. Navrhuje toto rozhodnutie v napadnutom rozsahu zmeniť tak, aby ústavný súd upustil od uloženia pokuty.
2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplývajú tieto skutkové okolnosti:
3. Napadnutým rozhodnutím výbor uložil navrhovateľovi postupom podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) a čl. 9 ods. 16 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) pokutu v sume 3 204,47 eur.
4. Výbor svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na to, že navrhovateľ ako bývalý riaditeľ [REDACTED] tým, že nepodal oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona v lehote ustanovenej v tomto článku, porušil povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, keďže verejná funkcia navrhovateľa bola ukončená uplynutím funkčného obdobia 31. augusta 2022, pričom oznámenie za kalendárny rok 2022 mal podať do 30. apríla 2023, avšak oznámenie podal až 8. júna 2023.

II. Argumentácia navrhovateľa

5. Navrhovateľ s napadnutým rozhodnutím v rozsahu uloženej pokuty nesúhlasí, pričom svoj návrh odôvodňuje tým, že „v obdobnom prípade v predchádzajúcom roku výbor pri podobnom oneskorení [redacted] pri podaní Oznámenia od pokuty...“, a preto žiada o obdobné zaobchádzanie a „odpustenie pokuty.“

III. Posúdenie dôvodnosti návrhu

6. Podľa uznesenia č. k. PLZ. ÚS 1/07 z 2. mája 2007 prijatého podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení účinnom v danom čase (ďalej len „starý zákon o ústavnom súde“) o zjednotení odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu sa aj na konanie vo veciach podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona vzťahuje § 25 starého zákona o ústavnom súde v znení účinnom v danom čase [aktuálne § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje.

7. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa prvej vety čl. 10 ods. 2 ústavného zákona dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata verejnej funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Napadnuté rozhodnutie bolo navrhovateľovi doručené 21. augusta 2023. Posledným dňom na podanie návrhu bol potom 20. september 2023, teda bol podaný v lehote.

9. Konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním *sui generis* upraveným ústavným zákonom, v rámci ktorého oprávnený orgán v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich verejným funkcionárom predovšetkým z čl. 4 až 8 ústavného zákona (III. ÚS 229/2017, II. ÚS 315/2018). V takomto konaní musí byť preukázané, že verejný funkcionár nespĺnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené ústavným zákonom alebo zákonom (čl. 9 ods. 6 ústavného zákona).

10. Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

11. Ústavný súd, vychádzajúc zo systematického a z jazykového výkladu relevantných ustanovení ústavného zákona, považuje charakter mechanizmu ukladania sankcií za obligatórny a verejnému funkcionárovi možno ukladať iba sankcie upravené týmto zákonom (III. ÚS 169/08). Nesplnenie povinností vyplývajúcich verejným funkcionárom z ústavného zákona pritom zakladá legálny a legitímny dôvod na uplatnenie (ústavnoprávnej) zodpovednosti podľa tohto ústavného zákona príslušným orgánom verejnej moci, t. j. verejný funkcionár, ktorý si tieto povinnosti dôsledne nesplní, sa vystavuje možnému sankčnému postihu podľa príslušných ustanovení tohto ústavného zákona (IV. ÚS 716/2013).

12. Ústavný súd podľa § 234 ods. 1 zákona o ústavnom súde preskúma, či rozhodnutie orgánu verejnej moci príslušného na konanie a rozhodovanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov (ďalej len „príslušný orgán verejnej moci“) je v súlade s ústavou a príslušnými právnymi prepismi vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov. Je pritom zároveň podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi podaného návrhu.

13. Podľa § 234 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd prihliadne iba na tie pochybenia príslušného orgánu verejnej moci, ktoré znamenali porušenie navrhovateľových základných práv a slobôd.

14. Po oboznámení sa s návrhom, prílohami a napadnutým rozhodnutím dospel ústavný súd k záveru, že návrh je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu týkajúcou sa sťažností podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ/navrhovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

15. Podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, ak ide o porušenie povinnosti podať oznámenie podľa čl. 7 v lehote ustanovenej v čl. 7. Zo znenia tohto ustanovenia je zrejmé, že výbor nemá možnosť voľnej úvahy pri rozhodovaní o uložení sankcie z hľadiska jej povahy alebo rozsahu, ale je povinný v prípade preukázania porušenia povinnosti včasného podania písomného oznámenia podľa čl. 7 ústavného zákona uložiť pokutu v rozsahu mesačného platu verejného funkcionára.

16. V okolnostiach danej veci je zo skutkového hľadiska nesporné, že navrhovateľ nepodal do 30. apríla 2023 písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, čo možno právne kvalifikovať ako porušenie povinnosti vyplývajúcej mu z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, za čo mu bola výborom uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona v sume zodpovedajúcej jeho mesačnému platu. Navrhovateľ sa vo svojom návrhu poukázom na bližšie neidentifikované rozhodnutie výboru v inej veci síce domáha odpustenia pokuty aj v jeho prípade, táto námietka však nie je relevantná a pohybuje sa mimo kogentne ustanoveného rámca vyplývajúceho z právnej úpravy ústavného zákona vylučujúcej akúkoľvek možnosť voľnej úvahy orgánu verejnej moci pri ukladaní sankcie/pokuty. Jedinou sankciou za porušenie povinnosti včasného písomného oznámenia funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za predchádzajúci kalendárny rok podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona je uloženie pokuty v rozsahu mesačného platu verejného funkcionára [čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona], čo je nepochybne aj prípad navrhovateľa. Bez prieskumu akéhokoľvek iného rozhodnutia o tejto otázke (a právneho dôvodu naň) je zjavné, že postup pri uložení sankcie bol v súlade s ústavným zákonom.

17. Z týchto dôvodov ústavný súd dospel k záveru, že námietka navrhovateľa proti napadnutému rozhodnutiu uvedená v jeho návrhu je zjavne neopodstatnená a nezakladá také ústavnoprávne relevantné dôvody na spochybňovanie napadnutého rozhodnutia, ktoré by bolo potrebné posúdiť po prijatí návrhu na ďalšie konanie. Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh navrhovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnený. Za týchto okolností ústavný súd vzhľadom aj na zákonnú lehotu svojho rozhodovania podľa § 238 zákona o ústavnom súde nereagoval na nedostatok zákonných náležitostí návrhu spočívajúci v absencii právneho zastúpenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu